עין משפט
נר מצוה

נט א מיי' פ"ז מהלכות שגגות הלכה ט:
ס ב ג מיי' שם הל' ג:
ד [מיי' שם הל' ג]:
סא ה מיי' שם הל' ו:
סב ו מיי' שם הל' ג:
סג ז מיי' שם הל' ט:
סד ח ט מיי' פ"ו שם הלכה ח:

◆

שיטה מקובצת

א] מיניה אי כגופין דמיין וחייב על כל שבת ושבת ועל כל מלאכה ומלאכה של כל אב ואב אי לא ופשיט: ב] ר"א הא ר"א מחייב על ולדי תיבת כל נמחק: ג] דולדי מלאכות: ד] שבינתיים הויין ידיעה לחלק כו' ופשט ליה דולדי מלאכות: ה] וכי בעי מיניה שגגת שבת כו'. תיבה לרב חסדא מאי ראיה מביא ר' אליעזר מבהמה דמאי ימים שבינתים איכא דהיינו ימי היתר ואין לפרש הבא על הבהמה יוכיח שאם בא ה' ביאות אפילו על בהמה אחת חייב על כל אחת ואחת שהרי ר"א מחייב על כל בת ובת כ"ש מלאכות הרבה בשבתות הרבה וא"כ מה השיב ר"ע בהמה בשבת כי היכא דמבעיא ליה בשבתות הרבה א) מבעיא ליה בבהמה ואי [לאו] בבהמה אחת איירי פשיטא ליה לר"ע בין דגופין מחולקין וצ"ע. הרא"ש: ו] אחרת שהוא פטור: ז] ר"ע מורה דשבתות תיבת אמר נמחק:

אמר רבה מסתברא כו'. ופשט ליה דשבתות כי גופין דמיין כו'. ואם תאמר קשיא [טו] מיניה אדרבה שהרי רבה קאמר לעיל לר"א דקצר וקצר מחייב תרתי אפי' בשבת אחת וא"כ למה צריך שבתות כגופין דמיין וכן בנדה מאי נפקא ליה מיניה מגופין מוחלקין הא ר"א מחייב על כל ביאה וביאה וי"ל דר"א השיב לר"ע לפי דברי רבי עקיבא: **דתנן** כלל גדול כו' אלא פשיטא ר"ע היא וש"מ ימים שבינתים כו'. וא"ת מאי פשיטא ליה להביא ראיה [יז] מדבריו וי"ל דסבר רבה כיון דמיבעיא ליה תולדי מלאכות דהיינו העושה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת מיבעיא ליה [יח] הסמוכה לה דהיינו יודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה כו' דהיינו זדון שבת ושגגת מלאכות אי שבתות כגופין דמיין או לא: **רב** חסדא אמר כו' ופשט ליה ימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק כו'. [יט] כי קמייתי ראיה מיניה אבל לא מק"ו דהא אותיב ר"ע על הק"ו [כ] אלא מקבלה חייב על כל אחת ואחת: **אמר** רב חסדא מנא אמינא לה דתניא הכותב כו' ומודה ר"ג שאם כתב כו' פטור. מכאן לגד לא [כא] היינו מייתין בשבתות כגופין מלחוין דפטור דליכא למימר דמיירי בשגגת שבת וזדון מלאכות ולכן פטור דימים שבנתיים הויא ידיעה לחלק [כב] דאף על גב דר' גמליאל קאמר אין ידיעה לחצי שיעור [כג] דלמא ידיעה כי הויא מחלקת דליכא לחלק בין ידיעה לימים שבינתיים ובימים שבינתיים מודה דאינה מצטרפת לכך צריך להביא [כד] טעם אחר שזדון שבת יש חשיבות לשבתות להיות כגופין משגגת שבת: **ותניא** אחריתי כו'. הא דמגיא פטור בזדון שבת ושגגת מלאכות דכיון דשבתות כגופין דמיין גבי זדון שבת ושגגת מלאכות [כה] (דכיון דשבתות כגופין דמיין) ה"ל כעושה ב' חצאי מלאכות שאינן דומות זו לזו בהעלם אחת שפטור [כו] מכולם:

ר"ג

מסתברא [א]שגגת שבת וזדון מלאכות פשיטא ליה דימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק וזדון שבת ושגגת מלאכות הוא דבעי מיניה [א]כגופין דמיין או לאו ופשיט ליה דזדון שבת ושגגת מלאכות כגופין דמיין ולא קביל מיניה ופשט ליה דולדי מלאכות כמלאכות דמיין ולא קביל מיניה אמר רבה מנא אמינא לה דתנן [ב]כלל [ג]גדול אמרו בשבת כל השוכח עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה אינו חייב אלא אחת [ד]היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת [ד]היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל אב מלאכה ומלאכה ואילו חייב על כל אב מלאכה של כל שבת ושבת לא קתני מני הא אילימא ר"א אימא סיפא [ה]העושה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחת אין חייב אלא אחת [ו]ואי ר"א [ב] חייב על כל ולדי מלאכות כמלאכות אלא פשיטא ר"ע היא וש"מ שגגת שבת וזדון מלאכות פשיטא ליה דימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק זדון שבת ושגגת מלאכות הוא דבעי אי כגופין דמיין ופשט ליה דכגופין דמיין [ג] ולדי מלאכות כמלאכות דמיין ותרוייהו לא קביל מיניה אמר ליה אביי לעולם אימא לך זדון שבת ושגגת מלאכות פשיטא ליה לר"ע דשבתות לאו כגופין דמיין ושגגת שבת וזדון מלאכות הוא דבעי מיניה דימים שבינתיים מי הויין ידיעה לחלק או לא ופשיט ליה דימים שבינתיים [ד]לחלק וקביל מיניה ופשט ליה ולדי מלאכות כמלאכות דמיין ולא קביל מיניה רב חסדא אמר [ז]זדון שבת ושגגת מלאכות אפילו ר"ע ס"ל דכגופין דמיין [ה] וכי בעי מיניה שגגת שבת וזדון מלאכות הוא דבעי מיניה דימים שבינתיים אי הויין ידיעה לחלק ופשיט ליה [ח]ימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק וקביל מיניה ופשט ליה דולדי מלאכות כמלאכות דמיין ולא קביל מיניה אמר רב חסדא מנא אמינא לה דתניא [ט]הכותב שתי אותיות בהעלם אחת חייב [י]בב' העלמות רבן גמליאל מחייב וחכמים [כ]פוטרין ומודה רבן גמליאל שאם כתב אות אחת בשבת זו ואות אחת בשבת אחרת [ו] פטור ותניא אחריתי הכותב שתי אותיות בשתי שבתות אחד בשבת זו ואחד בשבת זו ר"ג מחייב וחכמים פוטרין קא סלקא דעתך דר"ג כר"ע סבירא ליה בשלמא לדידי דאמינא זדון שבת ושגגת מלאכות אפילו ר"ע [ז] אומר דשבתות כגופין דמיין הא דתניא פטור בזדון שבת ושגגת מלאכות דשבתות כגופין דמיין והא

מסתברא. מהא מתני' דלמרינן לקמן: **השוכח עיקר שבת.** דסבור לא נכתבה שבת בתורה דהיינו העלם זה חוה בידו שגגת שבת ושגגת מלאכות: (א) **חטאת אחת.** על כולן [ח] [דהדא] שגגה היא והתם ליכא למימר ימים שבינתיים הויין ידיעה דהא לא ידע לעולם עיקר שבת עד שילמוד: **היודע עיקר שבת.** שידע שהרבעים אבות מלאכות אסורות בשבת אבל אינו יודע שהיום שבת דהיינו שגגת שבת וזדון מלאכות ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה ולא נודע לו בינתיים שחטא: **חייב על כל שבת ושבת.** חטאת אחת משום דימים שבינתיים הויין ידיעה לענין שגגת שבת ואינו חייב על כל מלאכה ומלאכה של כל שבת ושבת דהא שגגת שבת וזדון מלאכות [ט] דהיינו הנה שהיא אחת אבל כגופין דמיין ליכא למימר [י] (פשטו מינה) דנימא דמש"ה חייב על כל שבת דעל כרחין מסיפא קדייק ואזיל דלית ליה להאי תנא שבתות כגופין דמיין וטעמא דרישא משום דימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק: **היודע שהוא שבת ועשה מלאכות** [יא] [הרבה] **בשבתות הרבה.** ואיתן שעשה כזו ועשה כזו דשגג במלאכות הרבה כסבור מלאכה זו מותרת חייב על כל מלאכה ומלאכה על שבת [יב] ראשון דהיינו אחת שהיא הנה זדון שבת ושגגת מלאכות: **ואילו חייב על כל מלאכה ומלאכה על כל שבת ושבת לא קתני.** נהך סיפא גבי זדון שבת ושגגת מלאכות דכיון דאותן עצמן שעשה כזו עשה כזו ובהעלם אחד אלמא שבתות לאו כגופין דמיין וה"ל עושה מלאכה אחת כמה פעמים בהעלם אחד ואינו חייב אלא אחת: **מעין מלאכה אחת אינו חייב אלא אחת.** דכיון דאב אחד לכולן: **וש"מ.** ממליעתא שגגת שבת וזדון מלאכות פשיטא ליה לר"ע דימים שבינתיים הויין ידיעה מדקתני חייב על כל שבת ושבת: **ותרוייהו לא קביל מיניה.** מדלא קתני חייב על כל אב מלאכה של כל שבת וולדי מלאכות נמי לא קביל מיניה כדקתני סיפא מלאכה[ס] אחת כו': **א"ל אביי** [יג] [כו'] **לאו כגופין דמיין.** מדלא קתני על כל מלאכה של כל שבת: **וקביל מיניה.** מדתניא מליעתא חייב על כל שבת ושבת וה"ק סיפא דמתני' בהמה כשבת הדין עמך דולאי כזה כן וזה: **ולא קביל מיניה.** מדתניא סיפא מעין מלאכה אחת כו'. בין אביי ורבה איכא פלוגתא איכא דר"א בזדון שבת ושגגת מלאכות דלרבה מחייב ליה ר"א תרתי ולאביי אפילו ר"א לא מחייב אלא חדא ועוד דמאי דקאמר רבה דמיבעיא ליה לר"ע קאמר אביי דפשיטא ליה אבל תרוייהו מודו דלר"ע שבתות לאו כגופין דמיין וגבי שגגת שבת אית ליה ימים שבינתיים הויין ידיעה לחלק: **רב חסדא אמר זדון שבת ושגגת מלאכות אפי' ר"ע ס"ל כגופין דמיין.** והאי דקתני בכלל גדול [יד] גבי שגגת מלאכות היודע שהוא שבת כו' חייב על כל מלאכה ומלאכה של כל שבת ושבת קאמר אע"ג דאותה שעשה כזה עשה כזה ובהעלם אחת אפ"ה חייב דשבתות כגופין דמיין משום הכי קתני בשבתות הרבה: **וקביל מיניה.** כדקתני (טעמא [יד] כו') מליעתא היודע עיקר שבת כו': **ולא קביל מיניה.** כדקתני סיפא מעין מלאכה אחת כו': [טו] **מנ"ל.** דאית ליה לר"ע שבתות כגופין דמיין: **ר"ג מחייב.** דאין ידיעה לחצי שיעור ולא מהני ידיעה שבינתיים לחלק שלא יצטרפו: **קס"ד ר"ג כר"ע ס"ל.** כדמפרש לקמן [יז.] דליכא למימר דכר"א ס"ל מדקתני ומודה: **והא דתני פטור בזדון שבת ושגגת מלאכות.** דכיון דשבתות כגופין דמיין גבי זדון שבת ושגגת מלאכות הוה ליה כעושה שני חצאי מלאכות שאינן דומות זו לזו בהעלם אחת שפטור מכולם[ט]:

[א] [illegible] חייב על כל אחת ואחת כיון דגופין מוחלקין.

מסורת הש"ס

א) שבת סט., ב) [שבת סח.], ג) כריתות ב. שבת עה: לו., ד) שבת קג., ה) [מעין מלאכה רש"ש], ו) [שבת סו:], ז) מכות, רש"ש. ח) רש"ק ח"ת.

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה השוכח וכו' מלאכות הסיר ואח"כ מ"ה אחת חטאת:

◆

מוסף רש"י

כל השוכח עיקר שבת. אין שבת בתורה (שבת סז.). אינו חייב אלא אחת. חטאת אחת, דגמ' ילפינן לה שחייב אחת לשבתות הרבה ושמירה לכל שבת ושבת, ומשמרת לכל חייב שמירה אחת לשבתות הרבה כי הכי נימא כתיב, דכולה חדא שגגה היא וקרבן אשגגה קאתי (שם). היודע עיקר שבת. שיש שבת בתורה ונאסרו בה מלאכות, ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה. על ידי שגגת שבת שסבור שאינו היום. מדקתני סיפא היודע שהוא שבת [illegible]

רבינו גרשום

[illegible]